

6AM

Göteborg

Göteborg 129

Härlanda

Gravfält B

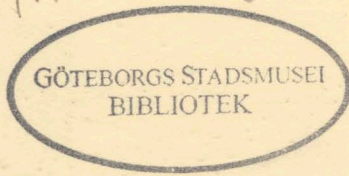
Inv. nr. 48768

RAPPORT 1968

Göteborgs stadsmuseum
Arkeologisk arkivrapport

Nr 1966:9

Ark. Ark. Gbg. Kom.

[Faint, illegible text and markings on the page]

GÖTEBORG 129

Rapport över efterundersökning av fornlämning nr 22:606 inom Göteborgs stad.

Fornlämningen 22:606 var belägen på stadsäga nr 8624 inom Vidkärrsområdet i Göteborgs stad. Den låg i södra ändan på en långsträckt ås. I norra ändan på samma ås var gravfältet 22:605 beläget, vilket slutundersöktes 1965.

Undersökningens syfte:

År 1951 undersöktes då synliga anläggningar av fil.dr. Åke Fredsjö. Undersökningens resultatet finns redovisat i Göteborgs och Bohus läns forminnesförenings Årsskrift (Fynd) 1964. Fem anläggningar undersöktes och benämndes B1, B2, B3, B4 och B5. Den stora högen B1 undersöktes ej fullständigt. Efter slutförd undersökning restaurerades högen.

Avsikten med 1966 års grävning var att undersöka och borttaga eventuellt resterande delar av gravfältet. Efter diskussion med Fredsjö beslöts att undersökningen skulle omfatta följande moment.

1. Undersökning av de delar av B1 som icke tidigare undersökts.
2. Genomgrävning av de utkastade schaktmassorna nordost om anläggningen B4 (jfr Fynd 1964 sid. 54).
3. Maskinavbaning av hela gravfältsområdet.

Före 1966 års undersökning syntes i ytan endast högen B1. Gravfältet var bevuxet med gräs.

Grävningstid och arbetsstyrka:

Grävningstid: 5 september till 9 september 1966.

Undersökningen utfördes av Göteborgs arkeologiska museum. Arbetet leddes av fil.kand. Kjerstin Cullberg. I övrigt deltog fil.stud. Jan Wennergren. Arbetare från Göteborgs stads Gatukontor var herrar G. Nilsson och W. Wollbing.

Undersökt yta: 800 m².

Arbetstid: 50 arkeologtimmar

71 grovarbetstimmar

19,5 maskintimmar.

Arbetsbeskrivning:

Förberedande översiktsfoten togs (foto 1). I anläggning B1 drogs tre handgrävda schakt från centrum ut i periferin för att söka anläggnings begränsning i Ö och N (se ritn. 1). Nordvästra delen av anläggningen handavtorvades. Därefter utgrävdes hela anläggningen B1 kvadrantvis till största delen med hjälp av maskin.

Därefter avbanades hela gravfältsområdet med maskin och den underliggande moränen genomgrävdes likaledes med maskin. Härvid framkom i kanten av anläggning B5 en härd vilken fingerades (foto nr 2)

Grävningsskotttagelser:

B1. Genom sökschakten bestyrktes Fredsjös tidigare iakttagelser att högen var närmast oval.

I nordvästra delen av anläggningen framkom på en yta av 3 x 1 m en brätte-liknande konstruktion. Den bestod av en välld stenpackning, svagt välvd och med klar begränsning utåt. Denna konstruktions kontakt med högen i övrigt kunde icke fastslås emedan högen innanför "brättet" tidigare var genomgrävd. (Se foto 3). I konstruktionen påträffades keramik. (Fynd 6).

I övrigt framkom i anläggning B1 endast några spridda krukskärvor. (Fynd 4).

B2. Platsen för anläggningen genomgrävdes med maskin ner i underliggande morän. Inga fynd.

B3. Området för denna anläggning undersöktes medelst ett maskingrävt schakt tvärs igenom anläggningen. Inga fynd.

B4. Platsen för anläggningen undersöktes medelst maskingrävt schakt. Här framkom inga fynd. Enligt överenskommelse med Fredsjö (se ovan) genomgrävdes de utkastade schaktmassorna nordost om anläggningen. Detta för att undersöka om resterna av de kärl som framkommit vid Fredsjös undersökning eventuellt kunde finnas kvar i dessa massor. Endast en keramikskärva framkom härvid (fynd 5).

B5. Området undersöktes med hjälp av maskin. Det visade sig bestå av elikstora stenar som låg direkt på moränen utan någon påvisbar konstruktion. Det syntes uppenbart att företeelsen måste vara identisk med det s.k. blockhav som framkommit och bestämts med hjälp av geologisk expertis på gravfältet på norra delen av åsen (22:605). Den förmodade anläggningen torde sålunda vara en naturbildning.

I kanten på blockhavet framkom en härd. (Jfr ritn. 1 och ^{foto}2). Härden bestod av en stensamling ca 1,0 x 0,7 m med starkt skörbrända stenar av 0,1 till 0,2 m storlek. Härden låg på moränen utan någon påvisbar nedgrävning. Ett par i moränen liggande stenar var dock skörbrända. Kol låg på och omkring stenarna i härden. Under stenarna var sotlagret kraftigast och hade ett största djup av ca 5cm. Mellan stenarna i härden och delvis under dessa låg en samling krukskärvor samt en del flinta (fynd 2).

Sammanfattning:

Undersökningen avsåg endast att kontrollera att inga ytterligare spår av forn-
lämningar fanns inom det delundersökta området för gravfältet. Resultatet av
undersökningen kan sammanfattas i tre punkter:

1. Angående anläggning B1: svaga indikationer tyder på att anläggningen kan
ha haft ett brätte.
2. En förut okänd härd framkom och undersöktes.
3. Den tidigare förmodade anläggningen B5 visade sig vara en naturbildning.

Göteborg den 5 september 1968

Kjerstin Cullberg
Kjerstin Cullberg

Fyndtabell (mängden i gram)

Fyndnr	Keramik	Flinta
1		55
2		32
3	375	
4	20	
5	3	
6	40	

Fyndiakttagelser:

Fynd 1: Flinta, plockad allmänt i gravfältsområdet

Fynd 2: Flinta framkommen i anslutning till härden

Fynd 3: Keramik från härden

Fynd 4: Krukskärvor, spridda i anläggning B1

Fynd 5: Krukskärva från utkastade schaktmassor från B4

Fynd 6: Keramik från brätte (?) i B1

B 3553

Neg.nr X10: 7193

1. Översikt över gravfältet, från SÖ.

B 3554

Neg.nr. X10: 7194

2. Härden i B5 från SV.

B 3555

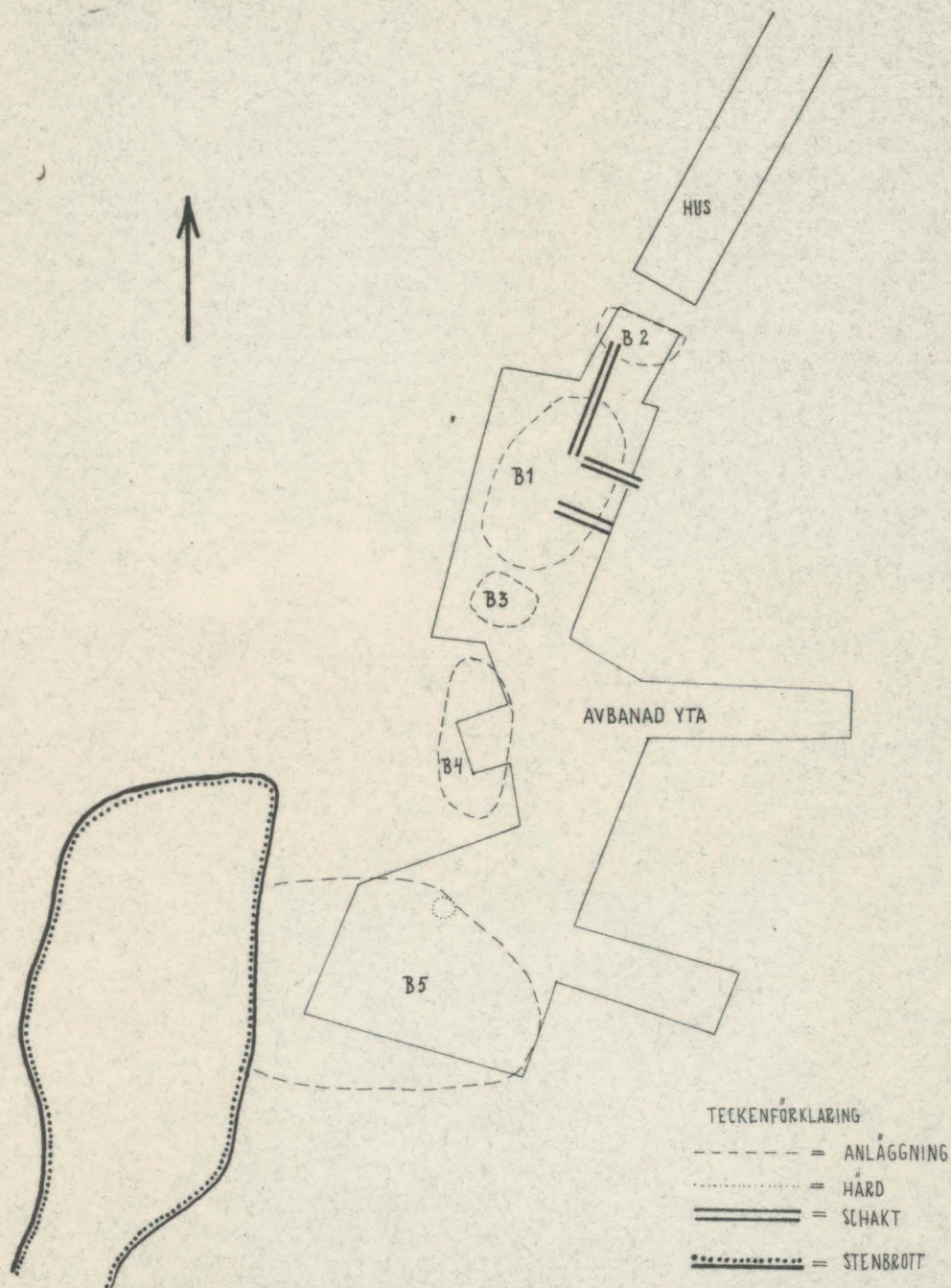
Neg.nr X10: 7195

3. Rester av brätte(?) i B1 avtorvat och rensat.

KARTSKISS ÖVER OMRÅDET (EFTER FREDSJÖ)
KOMPLETTERAD MED INLAGDA UNDERSÖKNINGSOMRÅDEN 1966

nr 22:606

GÖTEBORGS ARKEOLOGISKA MUSEUM 1966

RITNING 1

Landskap: Västergötland

Härad: Göteborgs stad

Socken:

Gård/fastighetsbeteckning: 22:606 (Härlanda)

Dnr 145/68 (586/68)

Datum: 26/2 1968

Inv.nr: 48768

Art, antal: Keramik, flinta

Gåva. Köp. GAM fältarbete. Inlämnat för registrering.

Inlämnat av Fornminneskontoret

Boplatsfynd. Gravfynd. Depåfynd. Övrigt.

Fyndomständigheter:

Se rapport

Signatur:

ARKEOLOGISKA MUSEET
GÖTEBORG

Gbg 129

D nr 586/68

Riksantikvarieämbetet
Storgatan 41
114 55 Stockholm

Härmed har Göteborgs arkeologiska museum äran översända rapport
över undersökning av fornlämningarna:

Påvelund 23:854, 23:868/1, 23:868/2, 23:869, sök nr 28, 29 och 39.

Tuve 14:56

Härlanda 22:606

Samtidigt härmed hemställes att fynden måtte tilldelas museet.

Göteborg den 5 september 1968

På musei vägnar

L. Kls

Lili Kaelas/

Kjerstin Cullberg

